

GÜNCEL

Başbakanlık, Düzenleyici Etki Analizlerine start verdi

Başbakanlık tarafından başlatılan "Düzenleyici Etki Analizi'nin Türk Hukuk Sistemine Tanıtılması" projesi, Türkiye'deki mevcut düzenleyici çerçevenin iyileştirilmesini ve kanun yapma süreçlerinde saydamlık ve katılımcılığın artırılmasını hedefliyor. Yasal bir düzenlemenin olası fayda ve maliyetlerini ve ilgili kesimler üzerindeki etkilerini inceleyen Düzenleyici Etki Analizleri, AB'ye uyum sürecinde de büyük önem taşıyor.

likle AB ile katılım müzakereleri yürüten aday ülkeler açısından büyük önem taşıyor. Çünkü AB müktesebatına uyum sürecinde aday ülkelerin çok sayıda yeni yasal düzenleme çıkarması ve mevcut düzenlemelerde kapsamlı değişiklikler yapması gerekiyor.

Düzenleyici Etki Analizleri bir yandan, genel anlamda:

- Mevzuatın ve idari düzenlemelerin kalitesinin artırılmasını,
- Sivil toplumun karar alma sürecine katılımını,
- Saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesini,
- İdari yüklerin ve bürokratik formalitelerin asgariye indirilmesini sağlarken,

diğer yandan Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde müktesebata uyumun yaratacağı etkilerin, ortaya çıkabilecek tehdit ve fırsatların, uyum maliyetinin ve ideal uyum takviminin saptanmasına ve ileriye dönük stratejilerin şekillendirilmesine imkan veren çok önemli bir araç oluşturuyor.

Avrupa Birliği'nde 2002'den beri zorunlu

Avrupa Birliği'nde etki analizleri konusu, 5 Haziran 2002 tarihinde yayınlanan bir Komisyon Tebliği ile düzenlenerek, AB kurumlarına etki analizi yapma zorunluluğu getirildi. 2005 yılında Komisyon tarafından yayınlanan "Etki Analizi Yönlendirici İlkeleri" ile AB düzeyinde yapılacak etki analizleri için bir format oluşturuldu. AB, kendi bünyesinde gerçekleştirdiği etki analizlerinde bu ilkeleri esas alırken, üye ülkeler ve müzakere sürecindeki aday ülkeler tarafından hazırlanan etki analizlerinde de aynı formata uygunluğu gözetiyor.

Düzenleyici Etki Analizi (DEA), mevcut ve yeni çıkarılacak mevzuatın olası fayda ve maliyetleri ile olumlu ve olumsuz etkilerinin sistematik olarak incelenmesini amaçlayan uluslararası kabul görmüş kapsamlı bir yönetim aracı. Bir yasal düzenlemenin uygulamada, ilgili kesimler üzerinde yaratacağı olası etkilerin alternatif senaryolar doğrultusunda belirlenmesine ve en uygun seçeneğin tespit edilmesine imkan sağlayan DEA, özel-

Kamu kurumlarında idari ve teknik kapasite geliştirilecek

Türkiye'de ise 17 Şubat 2006 tarihinde yayımlanan "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in 24. maddesi ile DEA'nın genel ilke ve esasları belirlendi. 3 Nisan 2007 tarih ve 2007/6 sayılı "Düzenleyici Etki Analizi Çalışmaları" konulu Başbakanlık Genelgesi ise, söz konusu yönetmelik kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına, kendi bünyelerinde yapılacak düzenleyici etki analizleri ile ilgili idari kapasite oluşturma, kalitenin tesisi, Başbakanlıkta oluşturulan Düzenleyici Reform Grubu ile koordinasyonu sağlayacak bir birim tespit etme ve Genelge'nin ekinde yer alan (AB'nin yönlendirici ilkeleri ile paralellik taşıyan) Düzenleyici Etki Analizi Rehberi'ne göre hareket etme sorumluluğu getirildi.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe göre, DEA, yürürlüğe girmesi halinde değeri 10 milyon TL'yi aşan kanun tasarıları taslaklarına ilişkilendirilmesi gereken önemli bir analitik doküman ve kapsamlı bir rapor ifade ediyor. Söz konusu raporun hazırlanması tüm kamu kurum ve kuruluşları açısından idari ve teknik kapasitenin geliştirilmesi gereğini ortaya çıkarıyor.

Proje 14 ay sürecek

Bu ihtiyacın karşılanması ve kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması çerçevesinde Türkiye'deki mevcut "düzenleyici çerçeve"yi iyileştirmek ve kanun yapma süreçlerinde saydamlık ve katılımcılığı artırmak amacıyla AB işbirliğinde "Düzenleyici Etki Analizi'nin Türk Hukuk Sistemine Tanıtılması" başlıklı bir proje başlatıldı. Hazırlık çalışmaları 2008'in Eylül ayında başlatılan projenin, 20 Ocak 2009'da, 230 kamu kurumu temsilcisi

ve medyanın katılımıyla gerçekleştirilen bir toplantı ile tanıtımı yapıldı.

Açış konuşmalarını Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Nazım Ekren, Başkanlık Müsteşarı Efan Ala ve Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Tibor Varadi'nin yaptığı toplantıda, Düzenleyici Reform Grubu Direktörü Mustafa Balcı ve Proje Koordinatörü Karen Hill, projeye ilişkin ayrıntılı bilgi verdiler.

Kamu kurumları kadar özel sektör için de önemli

Ana yararlanıcısı Başbakanlık olan 1 milyon Euro bütçeli projenin 14 ay sürmesi bekleniyor. Projenin Başbakanlık adına koordinasyonunu Düzenleyici Reform Grubu yürütürken, teknik sorumluluğu IBF International Consulting liderliğinde Piri Group ve Jacobs & Associates üstleniyor. Projede ayrıca uluslararası ve yerel uzmanlar da görev yapıyor.

İdari kapasitelerin güçlendirilmesi, danışma süreçlerinin geliştirilmesi ve farkındalığın artırılması yoluyla Düzenleyici Etki Analizi'nin uygulamaya dahil edilmesini öngören proje kapsamında, ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla bir dizi eğitim programı ve faaliyet düzenlenecek.

Proje faaliyetleri çerçevesinde yıl boyunca, eğitimcilerin eğitimi seminerleri, uzman ve yöneticilere yönelik seminerler, çalıştaylar, pilot proje uygulamaları, AB üyesi ülkelere yapılacak çalışma ziyaretleri, uygulama rehberlerinin hazırlanması, benzer ülke uygulamalarının incelenmesi, farkındalık artırma çalışmaları vb. faaliyetler gerçekleştirilecek.